

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

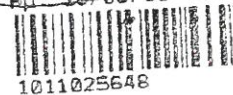
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ Γ'

Ταχ. Διεύθυνση: Χρ. Λαδά 6
Πληροφορίες: Δ. Τούντα
Τηλέφωνο: 3689215
E-mail: dtounta@admin.uoa.gr

Βαθμός ασφαλείας
Βαθμός προτεραιότητας

Αθήνα, 24 Μαΐου 2011
Αριθμ. Πρωτ.

ΕΚΠΑ Κεντ. Πρωτοκ/Λε
Πρ: 1011025648
Ημ: 10/06/11

✓ ΠΡΟΣ: - Τον Πρόεδρο της Ιατρικής Σχολής
Καθηγητή κ. Χριστόδουλο Στεφανάδη
- Τον Πρόεδρο του Τμήματος
Νοσηλευτικής
Καθηγητή κ. Γεράσιμο Μπονάτσο

ΘΕΜΑ: «Δυνατότητα εκτέλεσης ιατρικών πράξεων επιστημονικών συνεργατών και υποψηφίων διδασκόντων της Ιατρικής σε πανεπιστημιακές κλινικές εγκατεστημένες σε νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ.»

Σχετικά με τη δυνατότητα των επιστημονικών συνεργατών και υποψηφίων διδασκόντων της Ιατρικής Σχολής να εκτελούν ιατρικές πράξεις σε Πανεπιστημιακές Κλινικές που είναι εγκατεστημένες σε νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ, οι οποίοι δεν απασχολούνται με το Π.Δ 407/80 αλλά συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα και αμείβονται μέσω Ε.Λ.Κ.Ε. σας διαβιβάζουμε το υπ' αριθ. 1091/Ε1589/12-5-2011 γνωμοδοτικό έγγραφο του Προϊσταμένου του Γραφείου Νομικού Συμβούλου, το περιεχόμενο του οποίου αποδεχόμαστε, για να λάβετε γνώση και για την ενημέρωση όλων των μελών ΔΕΠ που υπηρετούν σε Πανεπιστημιακές Κλινικές που είναι εγκατεστημένες σε νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ.

Ο Αντιπρύτανης
Φοιτητικής Μέριμνας
και Εξωτερικών Σχέσεων

Εσωτερική Διανομή

- Γραφείο Πρύτανη
- Γραφείο Αντιπρύτανη Φοιτητικής Μέριμνας και Εξωτερικών Σχέσεων
- Προϊστάμενο Γραφείου Νομικού Συμβούλου
- Δ/ση Διοικητικού (Τμ. Α' και Γ')

[Handwritten signature]

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΤΡΙΤΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ

Υπαχ. Δ/νση: Πανεπιστημίου 30
Πληροφορίες: Στοιχεία Παπαδάκου
Διευθυντής
Τηλέφωνο: 3689701
Φαξ: 3689702

Αθήνα 12-5-2011

Βαθμός ασφαλείας
Βαθμός Προτεραιότητας

ΕΚΠΑ Κεντ. Πρωτοκ/λο

Πρ: 1011023604

Ημ: 18/03/11

1011023604

Αρ. Πρωτ.1091/Ε1589

ΠΡΟΣ: Τον Πρύτανη του Ε.Κ.Π.Α.

Καθηγητή κ. Θ. Πελεγρίνη

Θέμα: «Δυνατότητα εκτέλεσης ιατρικών πράξεων επιστημονικών συνεργατών και υποψηφίων διδασκόντων της Ιατρικής σε πανεπιστημιακές κλινικές εγκατεστημένες σε νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ.»

Σχετ: (1) Γο με αρ. πρωτ. 1011021587/1091/15-4-2011 έγγραφό σας.

I. Σε απάντηση του ερωτήματος που τίθεται το άνω σχετικό έγγραφό σας, για τη δυνατότητα των επιστημονικών συνεργατών της Ιατρικής Σχολής και υποψηφίων διδασκόντων Ιατρικής, οι οποίοι δεν απασχολούνται με το Π.Δ. 407/80 αλλά συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα και αρμειβονται μέσω Ε.Λ.Κ.Ε., να εκτελούν ιατρικές πράξεις, όπως χειρουργικές επεμβάσεις, σε πανεπιστημιακές κλινικές που είναι εγκατεστημένες σε νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ., η γνώμη μας είναι η ακόλουθη:

II. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Στα άρθρα 7 και 8 του Ν.Δ. 2592/1953 «Περί οργάνωσης της ιατρικής εκπαιδεύσεως» (Α' 254) ορίζονται μεταξύ άλλων και ότι « 1. Εις τας διατάξεις του παρόντος Ν.Δ. υπάγονται αυτοδικαίως και άνευ ετέρας διαδικασίας τα κάτωθι υφιστάμενα Νοσηλευτικά Ιδρύματα α) Τα κρατικά... », καθώς και ότι « Απαντα τα διεπόμενα υπό των διατάξεων του παρόντος Νόμου Νοσηλευτικά Ιδρύματα αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου... »

2. Ο Ν. 1268/1982 «Για τη δομή και τη λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (Α' 87), προβλέπει την λειτουργία εργαστηρίων και κλινικών ως μονάδων πανεπιστημιακής διδασκαλίας και έρευνας. Ειδικότερα στο άρθρο 7 νόμου αυτού, όπως ήδη ισχύει (μετά την τροποποίηση των μεν παρ. 1 και 2 με την παρ. 3 του άρθρου 79 του Ν. 1566/1985 (Α' 167), της δε παρ. 5 με την παρ. 2 του άρθρου 48 του Ν. 1404/1983 (Α' 173)), ορίζεται ότι «1. Κάθε εργαστήριο ή Κλινική ανήκει σε Τομέα ή Τμήμα και η λειτουργία τους διέπεται από εσωτερικό κανονισμό... 2. ... 3. ... 4. ... 5. Η ίδρυση Εργαστηρίου ή Κλινικής γίνεται με προεδρικό διάταγμα ύστερα από γνώμη του οικείου Τμήματος ή Σχολής. Στο προεδρικό διάταγμα καθορίζεται και ο εσωτερικός κανονισμός τους.» Περαιτέρω, στο άρθρο 13 του ίδιου νόμου με τίτλο «Διδακτικό – Ερευνητικό Προσωπικό» ορίζεται ότι: «2. Τα μέλη του Δ.Ε.Π. έχουν δικαίωμα για έρευνα και διδασκαλία, ανεξαρτησία και ελευθερία στην εκτέλεση του έργου τους στα πλαίσια του προγραμματισμού και των σχετικών αποφάσεων του Τμήματος. 3. Τα μέλη του Δ.Ε.Π. έχουν επίσης ως έργο την έρευνα, τη συμμετοχή στη διοίκηση των Α.Ε.Ι. και την παροχή υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο συναφών προς την ειδικότητά τους και τη θέση τους.»

3. Στο άρθρο 28 παρ. 22 του Ν. 2083/1992 «Εκσυγχρονισμός της Ανώτατης Εκπαίδευσης» (Α' 159) ορίζεται ότι: «Από το ακαδημαϊκό έτος 1993-94 κάθε κλινική ή εργαστήριο διευθύνεται από ένα διευθυντή που είναι μέλος Δ.Ε.Π. της βαθμίδας του καθηγητή του αντίστοιχου γνωστικού αντικείμενου και ανήκει στον οικείο τομέα ή στο τμήμα. Αν υπάρχουν περισσότεροι από έναν καθηγητές η Γ.Σ. του Τμήματος αποφασίζει για τη διαδικασία με την οποία ανατίθεται η διεύθυνση της κλινικής ή του εργαστηρίου σε έναν από τους. Σε περίπτωση που στον τομέα ή στο τμήμα δεν υπάρχει καθηγητής η διεύθυνση ανατίθεται σε αναπληρωτή καθηγητή, που υπηρετεί στον τομέα ή στο τμήμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 του Ν. 1268/1982, όπως ήδη ισχύει και για το χρονικό διάστημα που δεν υπάρχει ούτε αναπληρωτής καθηγητής η διεύθυνση ανατίθεται σε επίκουρο καθηγητή της κλινικής ή του εργαστηρίου κατά την ίδια ως άνω διαδικασία.»

4. Περαιτέρω, στο άρθρο 1 του Ν. 1397/1983 «Εθνικό Σύστημα Υγείας» (Α' 143) ορίζεται ότι «1. Το κράτος έχει την ευθύνη για την παροχή υπηρεσιών υγείας στο σύνολο των πολιτών. 2. Οι υπηρεσίες υγείας παρέχονται ισότιμα σε κάθε πολίτη ανεξάρτητα από την οικονομική, κοινωνική και επαγγελματική του κατάσταση, μέσα σε ενιαίο και αποκεντρωμένο εθνικό σύστημα υγείας, που οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού». Στο άρθρο 13 του ίδιου νόμου, όπως ισχύει, με τίτλο «Πανεπιστημιακές κλινικές, εργαστήρια και μονάδες» ορίζεται ότι: «1. Στα νοσοκομεία μπορεί να εγκαθίστανται και να λειτουργούν πανεπιστημιακές κλινικές, εργαστήρια και ειδικές μονάδες που στελεχώνονται αποκλειστικά με πανεπιστημιακό ιατρικό και λοιπό επιστημονικό

προσωπικό. Η διάταξη αυτή δεν αναφέρεται στους ειδικευόμενους και μετεκπαιδευόμενους. Οι πανεπιστημιακές κλινικές, εργαστήρια και μονάδες εντάσσονται στον αντίστοιχο τομέα του νοσοκομείου και αποτελούν τμήματά του. Η δύναμη κάθε πανεπιστημιακής κλινικής δεν υπερβαίνει τα σαράντα πέντε (45) κρεβάτια. Η διάταξη ισχύει και για τις πανεπιστημιακές κλινικές που λειτουργούν σήμερα στα νοσοκομεία. Η εγκατάσταση γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του ιατρικού τμήματος και πρόταση του ΚΕ.Σ.Υ. Με όμοιες αποφάσεις μεταφέρονται πανεπιστημιακές κλινικές, εργαστήρια και ειδικές μονάδες που λειτουργούν σήμερα στα νοσοκομεία. Το όριο αυτό μπορεί να αυξάνεται ή να μειώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ύστερα από σύμφωνη γνώμη του ΚΕ.Σ.Υ., που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 2. Τα πανεπιστημιακά τμήματα στα πλαίσια του τομέα που υπάγονται λειτουργούν και διοικούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 11 και 12 του νόμου αυτού. Το πανεπιστημιακό προσωπικό, σε ό,τι αφορά την υπηρεσία του στο νοσοκομείο, θεωρείται ότι βρίσκεται σε οργανική σχέση με αυτό και υπάγεται στη δικαιοδοσία, τον επιστημονικό και ιεραρχικό έλεγχο των αρμοδίων οργάνων του νοσοκομείου, όπως και το λοιπό προσωπικό της ιατρικής υπηρεσίας. ...»

5. Στο άρθρο 53 παρ. 3 του Ν. 2071/1992 «Εκσυγχρονισμός και Οργάνωση Συστήματος Υγείας» (Α' 123) ορίζεται ότι «Η εποπτεία του επιστημονικού ή εκπαιδευτικού έργου των πανεπιστημιακών κλινικών γίνεται από τα οικεία πανεπιστημιακά όργανα», ενώ στο άρθρο 56 παρ. 2 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι «Κάθε νοσοκομείο απαρτίζεται από τις υπηρεσίες: α) ιατρική β) νοσηλευτική γ) διοικητική και δ) τεχνική». Στην ιατρική υπηρεσία του νοσοκομείου υπάγονται εκτός από τους ιατρούς, οδοντιάτρους και φαρμοκοποιούς του νοσοκομείου και οι υπόλοιποι επιστήμονες, που σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις δικαιούνται να παρέχουν υπηρεσίες υγείας και περίθαλψης.»

6. Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 10 του Ν. 2889/ 2001 «Εθνικό Σύστημα Υγείας και άλλες διατάξεις» (Α' 37), στα Νοσοκομεία του ΕΣΥ που είναι εγκατεστημένες πανεπιστημιακές κλινικές, εργαστήρια και μονάδες, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 Ν 1397/1983, «ο οικείος Διευθυντής υποβάλλει υποχρεωτικά στον Διοικητή του Νοσοκομείου ονομαστική κατάσταση όλου του πανεπιστημιακού προσωπικού, που παρέχει πάσης φύσεως έργο στην

πανεπιστημιακή κλινική, εργαστήριο ή μονάδα. Η παραπάνω ονομαστική κατάσταση υποβάλλεται, αναθεωρημένη, με κάθε μεταβολή προσωπικού.»

Στο άρθρο 13 παρ. 14 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι « Με τις διατάξεις του νόμου αυτού δεν θίγονται: α) οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 7 του ν. 1268/1982, όπως ισχύουν, περί ίδρυσης, κατάργησης, συγχώνευσης ή μεינוμασίας κλινικών, εργαστηρίων και μονάδων των Α.Ε.Ι., β) οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 1397/1983, όπως ισχύουν, περί εγκατάστασης ή μετεγκατάστασης πανεπιστημιακών κλινικών, εργαστηρίων και μονάδων σε νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ., γ) οι διατάξεις του ν. 249/1976 και της παραγράφου 23 του άρθρου 45 του ν. 1268/1982, όπως ισχύουν, περί πειθαρχικής αρμοδιότητας για τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. και δ) οι κείμενες διατάξεις, που αναφέρονται στην αρμοδιότητα των τμημάτων Α.Ε.Ι. και των τομέων τους, καθώς και των κλινικών, εργαστηρίων και μονάδων τους, για όλα τα ζητήματα, που αφορούν το εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο τους.»

7. Στο άρθρο 16 παρ. 1 και 5 του Συντάγματος ορίζεται ότι η επιστήμη, η έρευνα και η διδασκαλία είναι ελεύθερες και ότι η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση, ενώ στο άρθρο 21 παρ. 3 του Συντάγματος ορίζεται ότι το Κράτος μεριμνά για την υγεία των πολιτών.

II. Ανάλυση

Από τις προαναφερθείσες διατάξεις, συνδυαστικώς ερμηνευόμενες συνάγονται τα ακόλουθα:

α. Στον ιδρυτικό νόμο του ΕΣΥ (Ν.1397/1983) προβλέφθηκε η εγκατάσταση και λειτουργία στα Νοσοκομεία του ΕΣΥ Πανεπιστημιακών Κλινικών και Εργαστηρίων. Με τις διατάξεις αυτές ο νομοθέτης απέβλεψε, σύμφωνα και με τα άρθρα 16 και 21 παρ. 3 του Συντάγματος, στην προάσπιση της υγείας των πολιτών, (ΣτΕ 944/04, 2028/2002) αλλά και στη διασφάλιση την ελευθερία της διδασκαλίας και του ερευνητικού έργου του εν γένει διδακτικού προσωπικού των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, στην απρόσκοπτη ανάπτυξη και προαγωγή του διδακτικού και ερευνητικού έργου του επιστημονικού προσωπικού των πανεπιστημιακών κλινικών που είναι εγκατεστημένες και λειτουργούν σε νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. Οι εν λόγω πανεπιστημιακές κλινικές αποτελούν, ως εκ της αποστολής και του τρόπου στελέχωσής τους, όχι μόνο μονάδα παροχής ιατρικής

περιθάλψεως του οικείου νοσοκομείου του ΕΣΥ, αλλά συγχρόνως αυτοτελείς, σε σχέση με αυτό, μονάδες πανεπιστημιακής διδασκαλίας και έρευνας και στελεχώνονται, κατ' αρχήν, αποκλειστικά από πανεπιστημιακό ιατρικό και λοιπό επιστημονικό προσωπικό. (ΣΤΕ 1678/2002)

β. Το ιατρικό προσωπικό των πανεπιστημιακών αυτών κλινικών, το οποίο απαρτίζει την ιατρική υπηρεσία του νοσοκομείου στις κλινικές αυτές, θεωρείται, όσον αφορά την υπηρεσία του στο νοσοκομείο, ότι βρίσκεται σε οργανική σχέση με το νοσοκομείο και υπάγεται στη δικαιοδοσία και τον ιεραρχικό έλεγχο των αρμοδίων οργάνων του νοσοκομείου, όπως δηλαδή και το λοιπό προσωπικό της ιατρικής υπηρεσίας. Συνεπώς, θεωρείται όργανο αυτού κατά την έννοια των άρθρων 105 και 106 του Εισ.Ν.Α.Κ. και από τις παράνομες πράξεις ή παραλείψεις (υλικές πράξεις ή παραλείψεις οφειλόμενων υλικών ενεργειών) του προσωπικού αυτού κατά την παροχή ιατρικών υπηρεσιών μπορεί να θεμελιωθεί ευθύνη προς αποζημίωση του νοσοκομείου, στο οποίο υπηρετούν, εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις. (ΣΤΕ 735/2010, 3/2007 Γνωμ. ΕισΑΠ).

γ. Ωστόσο, το Διοικητικό Συμβούλιο των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. δεν μπορεί να αφαιρέσει ή να περιορίσει το έργο (κλινικό - διδακτικό - ερευνητικό), των πανεπιστημιακών γιατρών, το οποίο του έχει αρμοδίως ανατεθεί από πανεπιστημιακά όργανα στα πλαίσια λειτουργίας της πανεπιστημιακής κλινικής, δοθέντος ότι η ιατρική έρευνα απαιτεί και κλινικό έργο, είναι όμως αρμόδιο για τη λήψη αποφάσεων σχετικών με την οργάνωση και λειτουργία των ανηγμένων στο νοσοκομείο κλινικών του Ε.Σ.Υ., δεδομένου ότι σε αυτό ανήκει η διοίκηση και οργάνωση των νοσηλευτικών αυτών ιδρυμάτων (ΣΤΕ 944/2004). Κατά συνέπεια, το Διοικητικό Συμβούλιο του νοσοκομείου του ΕΣΥ δεν έχει την αρμοδιότητα να αποφασίζει, ως προς τη στελέχωση των πανεπιστημιακών κλινικών, οσάκις δε ανακύπτει οιοδήποτε ζήτημα νομιμότητας περί τη στελέχωση αυτή οφείλει να απευθύνεται προς τούτο στα αρμόδια πανεπιστημιακά όργανα. Για το λόγο αυτό, άλλωστε, κατά ρητή διάταξη του νόμου (άρθρο 7 παρ. 10 του ν. 2889/ 2001), ο οικείος Διευθυντής της πανεπιστημιακής κλινικής υποβάλλει υποχρεωτικά στον Διοικητή του Νοσοκομείου ονομαστική κατάσταση όλου του πανεπιστημιακού

προσωπικού, που παρέχει πάσης φύσεως έργο σε αυτήν, αναθεωρημένη, με κάθε μεταβολή προσωπικού.

III. Συμπέρασμα

Από τα παραπάνω αναφερόμενα συνάγεται ότι για τη στελέχωση των άνω πανεπιστημιακών κλινικών αποφασίζουν καταρχήν τα αρμόδια προς τούτο πανεπιστημιακά όργανα και όχι το Δ.Σ. του νοσοκομείου του ΕΣΥ. Προκύπτει επίσης ότι τα εκεί υπηρετούντα μέλη Δ.Ε.Π. απολαμβάνουν ανεξαρτησίας και ελευθερίας στην εκτέλεση του ερευνητικού τους έργου τους, στα πλαίσια του προγραμματισμού και των σχετικών αποφάσεων του Τμήματος, δυνάμει να καθορίζουν και τον ειδικότερο τρόπο οργάνωσης και εκτέλεσης του έργου αυτού, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και το κλινικό έργο, με απαραίτητη στελέχωση της πανεπιστημιακής κλινικής, της οποίας προΐσταται πάντοτε μέλος ΔΕΠ.

Στο πλαίσιο αυτό δύνανται τα μέλη ΔΕΠ της πανεπιστημιακής κλινικής και ειδικότερα ο Διευθυντής αυτής να αναθέτει και εκτέλεση κλινικού έργου σε επιστημονικούς συνεργάτες - υποψηφίους διδάκτορες, για τους σκοπούς εκπόνησης ερευνητικών προγραμμάτων. Το κλινικό αυτό έργο θα παρέχεται πάντοτε υπό την εποπτεία των εκεί υπηρετούντων μελών ΔΕΠ, που αποτελούν όργανα του νοσοκομείου κατά την έννοια των άρθρων 105 και 106 ΑΚ και τα οποία φέρουν και την αντίστοιχη ευθύνη της καλής ή μη εκτέλεσης των επιμέρους ιατρικών πράξεων αυτών.

Ωστόσο, επειδή το πανεπιστημιακό προσωπικό, οποιασδήποτε μορφής, σε ό,τι αφορά την υπηρεσία του στο νοσοκομείο, θεωρείται ότι βρίσκεται σε οργανική σχέση με αυτό και υπάγεται στη δικαιοδοσία και τον ιεραρχικό έλεγχο των αρμοδίων οργάνων του νοσοκομείου, είναι υποχρεωτική και η αντίστοιχη ενημέρωση του Διοικητή του νοσοκομείου του Ε.Σ.Υ., με την υποβολή, κατά τη ρητή πρόβλεψη του νόμου, ονομαστικής κατάστασης όλου του πανεπιστημιακού προσωπικού, που παρέχει πάσης φύσεως έργο στην πανεπιστημιακή κλινική αυτή.

Ο Προϊστάμενος του Δικαστικού

Παναγιώτης Σπανός

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

